

Örgüt Bilinci; Örgütlenmede Dikkat Edilecek Hususlar ve Doktrinin Örgüt İçin Önemi

İçeriği Yazan: [İlker EKİCi](#) [1] Zaman: Salı, 31/08/2010 - 11:12

Örgüt:

Örgüt, en kısa tanımıyla belirli bir amacı gerçekleştirmek için bir araya gelmiş insanların oluşturduğu, belirli kuralları ve kendi iç işleyişi olan yapıdır. Örgütü oluşturan insanların örgüte yüklediği misyon ile örgüt, çeşitli niteliklere bürünebilir. Bu niteliklerin başında örgütün bir baskı grubuna dönüşmesi söz konusudur. Baskı grubu, gerek üyelerinin nitelikleri ile gerekse gücü ölçüsünde karar alıcıları kendi istekleri doğrultusunda karar almaya teşvik eden güçtür.

Günümüzde örgütlerin özel bir anlam kazanması 20.yüzyılın getirmiş olduğu

insan odaklılık ile doğru orantılıdır. Şüphesiz ki örgütler uzun yıllardır faaliyet göstermektedirler ancak; 20.yüzyılda yaşanan ve odak noktasında insan unsurunun olduğu savaşlar ile birlikte sivil toplum vurgusu artmış ve bu artış da örgütlerin gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Bir örgütün örgüt olabilmesi için belirli şartlar gerekir bunlardan bazıları şöyledir:

1. Çıkar birliği
2. Hiyerarşik yapı
3. Doktrin
4. Hukuki dayanaklar
5. Nitelikli insan gücü
6. Mali kaynaklar
7. Sorunlara karşı duyarlılık
8. İletişim ağı

Yukarıda sayılan nitelikler tarafımızca gerekli görülen örgüt tamamlayıcılarıdır. Bu maddelere örgütün misyonu gereği yenileri eklenebilir.

Örgütlenmede Dikkat Edilecek Hususlar ve Örgüt Psikolojisi

20.yüzyılın son döneminde hükümetlerin artan sorunları çözmede merkezîyetçi tavırları ve emperyalizmin getirisi olarak sınırların kalkıp çok kutuplu dünyaya dönülmesi de örgütlerin dünya üzerindeki ağırlığını arttırmıştır. Kaos durumunda veya yerel ölçekli bir sorunda, örgütler gerek bu sorunu önceden tespit etme gerekse de merkezi otoriteden önce sorunun odak yerine ivedilikle yetişmesinden ötürü kimi zamanlarda hükümetler eliyle de desteklenir bir nitelik arz etmişlerdir.

Örgütlerin var olabilmesi için öncelikli olarak örgütün belirli bir çıkar birlikteliği etrafında şekillenmesi gerekir. Örgütü güçlü kılan bu çıkarların yapılabilirliği ile doğru orantılıdır. Örgütlenme modelleri olarak katı örgütler ve esnek örgütler diye ikili bir ayırım yapılabilir. Katı örgütlere örnek olarak Sovyetler örnek verilebilir. Her bir Sovyet kendi başına kurallara sahip olmakla birlikte karar alınması noktasında merkezi otoriteden ayrı düşmemektedir. Ve yine Sovyetlerde kurallara uyulmaması durumunda çok sert bir cezalandırmanın da görüldüğü bilinen bir gerçektir. Doktrine bağımlılık tartışmaya açılmaz bir nitelik taşır. Adeta Tanrı buyruğu gibi görülen kural yoğun anlayışlar örgütün hareket kabiliyetini de kısıtlamaktadır. Bunun sonucunda da örgüt kendini yenileyememekte, değişime karşı sert bir direnimsi göstermektedir.

Esnek örgütlere örnek olarak ise çeşitli düşünce kuruluşları ile sub-global örgütler örnek verilebilir. Amerika'da faaliyet gösteren think-tank kuruluşları ile sub- global düzeyde Avrupa Birliği veya Arap Birliği argümanımızı destekler nitelikteki oluşumlardır. Düşünce kuruluşları birlikte çalıştıkları siyasal veya sosyal yapılar için araştırmalar yaparak ileriye yönelik kestirimlerde bulunabilirken, Avrupa Birliği gibi oluşumlarsa kendi içerisindeki yapıları ile bu karar alma sürecini kurumsallaştırılmış örgüt bilinci ve

konsensüsle sağlamaktadır.

Örgüt kavramı hükümet dışı örgütler olarak görülebilmektedir. Asıl olan da budur. Karar alma sürecinde yönetim merkezinden bağımsız kendi iç işleyişlerine göre karar alan örgütler, uzun vadede aktüel sahnede daha fazla kalabilmekteyken, yönetim erki gölgesinde kendine bir yol edinen örgütler ise yaşama sürelerini yönetim birimleriyle orantılamaktadır.

Örgütlerin nitelikleri açısından bir değerlendirme yapmak gerekirse, kapitalizmin gelişmeci evresi içerisinde günümüz koşullarında örgütler, ileri demokrasi modelleri, demokrasiye geçiş modelleri ve geri kalmış ülke modelleri içerisinde kendilerine yer edinmektedir. Bu modellerle örgütlerin siyasaları arasında da karşılıklı bir gerektirme mevcuttur. Zira üçüncü dünya ülkelerinde etkinlik gösteren örgütlerin temel duyarlılık sahaları açlık ve yoksulluk sorunlarının giderilmesi üzerine şekillenirken; ileri demokrasi modellerinin yaşandığı Avrupa ve Amerika toplumlarında örgütler demokrasinin niteliği üzerine ve üçüncü kuşak hakların(çevre, dayanışma, kültürel haklar gibi) hayata geçirilmesine daha fazla önem vermektedir. Örgütlerin hiyerarşik yapıları da değerlendirmelerimiz içerisinde önemli yer tutmaktadır. Zira örgüt için yönetim kademesi ne denli güçlü olursa olsun merkez dışı örgüt birimlerinin aktifleştirilememesi durumunda bu disiplinli örgüt yaklaşımı sekteye uğrayacak, kararların ve eylemlerin sadece merkez ölçüsünde sınırlı kalmasına olanak tanıyarak örgütün amacından uzaklaşmasında rol oynayacaktır.

Kurulan örgüt, amacı her ne olursa olsun, ülke sathına yayılamıyor ise kısır döngü içerisinde siyasa belirleyecek ve sonuç olarak öncelikle güç kaybedecek daha sonra da yaşamını noktalayacaktır. Bu sorunun ortadan kaldırılması için atılması gereken adımlar bellidir. Öncelikle merkez örgütü, örgütün amaçlarına uygun olarak, yönetim birimlerini nitelikli kadrolardan oluşturma amacı taşımalıdır. İkinci olarak, örgütün yerel birimleri ile iletişimini sağlayacak özel bir birim oluşturulmalıdır. Kendi öğretisi çerçevesinde yerel ölçekte yaşanan sorunlara karşın çözüm önerileri getirerek örgütün hareketliliği sağlanmalıdır. Örgüt eğer ki etki alanını genişletmek istiyorsa öncelikli olarak ülkesinin durumunu ortaya koyacak analizler yapmalıdır. Bu analizler için ar-ge birimleri oluşturulmalı, teknolojinin gelişmesini de göz önünde bulundurarak bilgisunar ağı üzerinden bilişim birimi kurarak örgüt ile yerel birimleri arasında geri dönüşün sağlanması amaçlanmalıdır. Örgüt için önemli bir yayılma alanı olarak da sosyal dışlanmaya maruz kalan birimler (engelliler, kadınlar, emekliler, etnik kökeni farklı yapılar..) görülmektedir. Güçlü bir örgüt eğer ki tüm ülke içerisinde faaliyet göstermeyi amaçlıyorsa bu yazılan birimleri ve ilkeleri göz ardı etmemelidir.

Doktrinin Örgüt İçin Önemi

Altını çizmemiz gereken bir diğer husus ise doktrin yani öğretidir. Doktrin bir örgütün var olma sebebidir. Örgütün güçlü olması seçilen doktrinin tarihsel mehaz içerisinde sıklıkla gündemde kalması ile ilişkilidir. Doktrinin hedeflerinin belirlenmesi, genişletilmesi, içinin yeni kaynaklarla doldurulması için; özel olarak amacı sadece doktrin üzerine çalışma yapmak olan birimler

oluşturulmalı, doktrinden sorumlu olan kısıtlı sayıda insan gücüne önem verilmeli, bu kişiler de yukarıda belirtilen bilgisunar ağı üzerinden doktrine ilişkin açıklamalar yaparak örgütün misyonunu şekillendirecek adımlar atmalıdır. Bu sorumluların öncülüğünde örgütün tüm birimlerinin, seçeceği temsilciler ile belirli dönem aralığında doktrin seminerleri verilmelidir. Bu seminerler interaktif bir şekilde gerçekleşmeli, örgütün kendi öğretisine yerel temsilcilerin katkı yapması ile, yerel temsilcilere de sorumluluk yüklemenin birinci adımı başarıya ulaştırılmalıdır. İkinci adım olarak ise birimlerine dönen temsilcilerin, bu birimleri içerisindeki kişilere anlatılanların ve misyonun ne olduğuna ilişkin detaylı tahliller yapması gerekmektedir.

Doktrin bir örgüt için ayakta durmanın en önemli unsurlarından birisidir. Doktrini sağlam olan örgütler, propaganda sürecini de iyi yönetirler. Doktrinin geliştirilmesi için yapılması gereken bir diğer hareket ise; eğer örgüt siyasi bir misyon üstlenmişse, örgüt doktrinine ilişkin üniversitelerle iş birliği yoluna gitmektir. Bu sayede örgüt doktrini akademik kuralların da beslemesiyle yeni mecralardan beslenerek, farklı analizlerle kuvvetlenecektir.

Propaganda örgüt ilkelerinin belirli bir amaç doğrultusunda örgüt dışındaki birimlere aktarılması için seçilen yoldur. Propagandanızın güçlü olması için doktrinin iyi bilinmesi, nitelikli doktrinciler tarafından sınırlarının çizilmesi gerekmektedir. Eğer ki propaganda süreci karşıt tezi çürütmenin önüne geçerse o zaman propaganda sadece hayali sözcüklere dönüşecektir.

Güçlü bir doktrin her ne saldırıya maruz kalırsa kalsın tüm bu saldırıları lağvetme gücüne sahiptir. Doktrini güçlü kılan ise geçmişle olan bağının kuvvetli olması ve bu geçmişin iyi yorumlanması ile birlikte, doktrine ilişkin okumaların üst düzeyde yapılması ile olur.

Sonuç olarak; Bu kısa çalışmada bir örgütün var olması için gereken ilkeler ile, mevcut koşullar ile birlikte örgütün geleceğe ışık tutma noktasında yer alması için hangi temel ilkelere sahip olması gerektiği anlatılmıştır.

Yazılanların temel amacı 21.yüzyılda sınırların kalktığı bir dönemde oluşturulacak örgütün, tüm birimleriyle dünya sahnesinde uzunca yıllar yaşaması için yapılması gerekenleri anlatmaktır. Elbette ki, örgüt hakkında yazılacaklar bunlarla sınırlı değildir. Ancak bunlar örgüt için hayati anlamda gerekli olan kavramlardır. Umarız ki daha sonra yapılacak çalışmalar ile örgüt hakkında kapalı olan zihin kapılarından yenileri açılarak, bilimsel ilkelere uygun izlenceler oluşturulur ve örgüte verilen önem daha da artacaktır.

ilker.ekici@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [Bilim/Kuramsal](#) [3]

- [Toplumsal](#) [4]

Kaynak URL (04/05/2024 - 07:09 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/makale/orgut-bilinci-orgutlenmede-dikkat-edilecek-hususlar-ve-doktrinin-orgut-icin-onemi>

Bağlantılar:

- [1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/ilker-ekici>
[2] <mailto:ilker.ekici@politikadergisi.com>
[3] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/bilimkuramsal>
[4] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/toplumsal>